

Георги Барбаровски

ОКО И МЕЧ

БИЛЈАНА

1.

вапцувај море Билјано
вапцувај платно белено
не идат млади карвани
со рујно вино свадбарско
туку ти идат стројници
платното да ти купуват
гости ти идат војници
пред тебе в бол да лудуват
вапцувај црно платното
Самуил така нарачал

РОБОВО

2.

нè подбраа врзаки
со нозе камен да кршиме

нè подбраа вковани
од буките лулки да бичиме

слепи нè подбраа
на слепите очи да вадиме

ДАБИЛЕ

3.

да би не биле
црвените милувања
што ги измислил
некојси Василие
за нас сурвари да нè гледа
пред портите на Преспа

да би не биле
ортоми троскотлии
дека некој може да рече
војници сме на Самуил
такви дупки по горите
како нашите очи
врз Беласица спрострени
оти некој ќе чини
езерца крвави се
да си ја искапе душата
да би не биле

ПЕСНА ЗА СТОИПРВИОТ ВОЈНИК

4.

ноќ до ноќ слепени
бука до бука сраснати
камен до камен стуткани ма
ж до маж
купиште ослепени

бран до бран разнишани
цвет до цвет заљубени
врз сина трева очите
со црна крв испишани

ме оставија едноок
дома да ги водам

В О Д О Ч А

5.

кој ќе ни нацрта
црни очи во бели длапки
кој ќе ни засади
бело борје во црно горје
кај нас Самуиле
кој ќе ни искове од дрвјето
кој ќе ни измисли
бело легло црно гробје

еј реко брзотеко
на нангите жени перачки
кој ќе им донесе
за огнови суво тревје
и кој маж в несоне
ќе оддели жито од плевје

еј водо студеницо
со што во твоето бистрооко
да го уловиме своето

КОЛЕШИНО

6.

да го уловам своето
или да го милувам твоето
еј моме око калешо

нас ниту не ранеа
та на курбан да личиме
не бевме бисери
на ѓердан да не нижат
ниту место правеа
на бело грло војничко
кога в крв не давеа

нам од вишините
Беласица фрески ни донесе
еј ножоострачи
слободата нас нè понесе

КОСТУРИНО

7.

слободата нас нè понесе
до твоите ветришта
таа чинам а не жалам
измисли вакви гробишта

еј море камен бигорлив
кој тежината длабоко
внатре врежана
на иднината
во песна ќе ја запее

тажен Самуиле
ако не со ништо друго
со нашите коски
гробиштата селото го личат

8.

како на бикови зијанлии
дембели со врзани рогови
ни удираат стапови и жигови

о каква камара
од сурвари сме

9.

ни амајлии не помогнаа
та нели беа баени
во стар долап чувани
како жито да дозреват

кога нозете ни пуштија
мускул в в корења букови
какво фајде од амајлиите

10.

наредени под конец
ветрот за шупелка нè има
уште дувло
да ò превалиме над челата
ке почне сурварско оро

11.

во сите преспи ковачите
во сите охриди момите
таповрв меч на окото
и гатачите од третата вечер
ги измами

о да знаев
дека тое е моето око

12.

малите џамчиња
си ги обесивме
по високите треви
од крвта да се сушат

една Византијка гола
стана плеиик
на нивната смола

13.

тука се слуша
кога в езеро копје паѓа
довде се слуша
тврдината кога се рони

ослепен
слепилото им го слутам

14.

на бранот мене ми е уинот
требаше да ги подмамиме
дека такви езера не виделе
требаше таму уин да им земиме
ко тие очите наши

на бранот со фалти
ах на бранот мене ми е уинот

15.

ме газат коњи пресно потковани
потковици в чело ме браздат
ме бодат штитој огноврви
трилисни детелинки
по нив обесени

што ако ми шепна СРЕЌАТА
НЕ место добарден
кога и очите в неврат се однесени

16.

Да беше близу Василица
ќе акневме такви по селата
по кутнати в оган прасиња
дека сурва тогаш се шета

да беше близу Василица
сурвата без тага
ќе ја изигравме

17.

да можам да го наалам патот

што води низ суви езера
да можам да го наалам патот
до полиња афион зреани
нека ме потрупат тврдините
згрчени над Охрид
да можам патот да го наалам

18.

не ми е до жената
што вдовица ќе остане
силните ветришта на живите мажи
ќе ѝ ја разнесат жедта
до не знам колку кревети

мене ми е до крепоста
без бран што ќе се удави
во нашите празни длапки

не ми е до децата
сираци што ќе останат
жедните раце на влакнести мажи
ќе им ги помазнат косите

до езерото мене ми е
дека нема крепост да го личи

19.

ГОСПОДИ ПОМИЛУЈ
така почна тоа
со сребрен клуч Беласица се пофали
кориите в дрвени цркви нè пречекаа
под трештена бука рикна молитвата

ДА СЕ ОСЛЕПАТ

место в дрво
некој трипати чукна камен
така почна
ГОСПОДИ АМЕН

АГЛИ

ИНСПИРАЦИЈА

кога ќе те начекам сама
да ми проструиш низ вените
те распнувам на девет страни
со остри клинци бодејќи ти ги аголните
ципи

тогаш од твоите кошести рани
кубам мазни камења
за мојата кула

ЕСЕН

сега
кај што стојат
голи стеблинки на дождот
пчелите ои шепотеа
за љубов
некогаш

ГАЛЕБ

над водата цел ден
го кршеше воздухот
ноќта го прибра
заспан меѓу трските

СОБА

влегувањето в очи ми дува
разнобојни магли
потоа свикнувам и гледам
меѓу сидот и таванот

четири заковани агли

ЗАЛЕЗИ

кога одлетуваат
и последните птици
затворајќи ги
сите видици
светлите бари
стануваат јами
од кои срцата
ги обзема трепет
да не останат сами

РАЃАЊЕ НА ПЕСНАТА

одеднаш светлата се палат
и доаѓаш од порти
на бремена жена
јас не мислам
дека сум нашол израз
само чинам
твојата рима
направила процеп за излез

какво е тоа препелкање
зад трикратно резе
на зрела плод

ПТИЦИ

прелетувате како ѕвезди и судбини
над нашите бели вршници
прелетувате
како рани негнездени

останувате коби неслутени
во душите гнезда свиени

останувате
црни таги неизмиени

во четири наутро
многукраки давеници
на небото гаснат

понекогаш
и еден полноглавец
сребрената душа
на дланка си ја држи

во четири наутро
лете
боите на денот
потечуваат

во четири наутро

НОЌНИ ВОЗОВИ И ТУНЕЛИ

1.

додека невидлива сила
ги поткрева
сенките под месечината
земјата да ја орат
во далечината
пругите ноќе
коцкасто горат

2.

кометите што
звучно ги лижат шините
од кои чиниш
ќе изгорат машините
го разносуваат насекаде
пожарот
и само тунелите

понекаде
им го смируваат болот

СВЕЗДЕН ЛЪУБОВНИК

девет вечери едноподруго
од морето на слепилото
со мечој искроврви
ме прогонуваат циганите

девет вечери едноподруго
ме заробуваат циганите
најголемото решето
на раат да го исковаат

ќе си ги собирам прстите
по сите очи расфрлани
решетото на циганите
да престане да ме мами

девет вечери едноподруго
со бикови во запрегите
врз нови наковални
ме убиваат циганите

ДОГОРЕНА СВЕТИЛКА

сношти
кога љубената ја гушнав
сончогледот над нас
се стопи во темнината

БАРА

кога облакот
го соблече месецот за капење
мало жапче
ми украде зрела праска

ПИПЕРКА

сè така горда си
додека лакомите јазици на огновите
не ти ја излижат розевината
врз црни тави
и капаци од буриња

потоа се соблекуваш како есенска топола
за да ми шепнеш
колку си слатка кога си гола

ЗАБОБОЛ

те котам на градите
додека ми ја цицаш
светлоста на окото

те пуштам по телото
да ми ги корнеш
црвените влакна

под ноктите наоѓаш вир
да си го искапеш кикотот

зошто ме избрка
од градината на сонот

ТРЕНДАФИЛ

таму каде што те засеков
окото ти солзи пресен плач
таму каде што те засеков
капеш и се сливаш со мојата крв
таму каде што те засеков
се исеков
та умираме заедно

ПРЕД ДОЖД

кога се враќав од полето
да си го приберам добитокот
над мојата темна глава
некој посака со чакмак
да го потпали небото

црна ќерамида распука
со црвена сцевина
удри по ридот
на кој му текнало
пред дожд
со чакмак
да го пали небото

ШИШЕ ВИНО

На Жика

кога жедта в садено ко прнар
ни со штранги не можам да ја сопрам
јас знам и во ноќта црна
каде со кој прст ќе те допрам

НЕБО

те порам
во престрелките те порам со очите
што крие тоа бакарно своно
онемено од погледи
од прст вперен во темето
што крие
ако крие
мудроста да му ја соблечам

се борам
со молитва му ја притискам главата
каква злоба тоа

БОЛ

успееш ли да ме пресадиш
меѓу непознати пустини
успееш ли во нив
да ми бидеш близок
о мудар познаниче
успееш ли да ме пронајдеш
во лавиринтот на пирамидите
и да ми го навреш во свеста
твојот жилав корен
јас ќе паднам
јас ќе паднам
изморен

да беше барем човек
јас ќе бев бол
и така довек

во таа игра
јас постојано сум гонет
о познаниче
да беше барем човек
јас ќе бев бол
и пријател твој
довек

ДОЈДИ ПРОСТУМ УБАВИНО

КОПНЕЖ

На 3.

во сонот ми растеш
морска ѕвезда
црешна расцветана

околу рацете ми правиш
барикади
од постојано враќање

нозете ми ги сплеле
црвени алги
на бегство без излез

утре ќе сум слободен
ах колку бев питом
во тоа ропство

ЗБОГУВАЊЕ

кога љубената си оди засекогаш
во мене ветрот
ги покрива
сите будалаштини
со расцветан шамак

УБАВИНА

заробен во пролетен блуд
бремен месец се капе
 над твојата глава
јас итам ко изместен луд
Убавино
што простум пред мене
 се ставаш

скроти ме
скроти жено ти
во суши протеран немо
во бели зори
без плими без поплави
дојди простум Убавино
во пламен што гори

На Зоре

твоето изгрејсонце
ги запали алиштата
на вечниот страв
во изворот се нурка
нивната сенка

сува гранка
твоето пладне заглода
од напластен јад
низ тревата `рти
коскено семе

врз посивено чело
од сопствена жртва
земјата пеплосува
крстопатот
станал замка

во бесмислено бегство
од себе во себе
ја препознавам
почивката на зајдисонцето

во сонот сум слободен
од сите лутања
по твоето присуство
дај ми го сонот
на слободата

кога те бркавме ноќе
по сенести сливарници
пред сите песој
смеата да ни чујат
кога те гоневме ноќе
крај градските канали
од сите возрасни скриена да си
кога долго не можевме
да ти го пронајдеме здивот
ни најдобрите загари
тогаш

беше
најслатка

УТРО ЗА ДВАЈЦА

тоа утро
што по секоја вечер
ми ги пронајдува ушите
со коњски топот
со скршена врба
врз волски грб
поради мене ли доаѓа
тоа утро
што ми го гребе окото
без три да допрам
го проколнувам

тоа утро
што скокоткува
со горчливо жвакан тутун
со чешминска смеа
со разбудени птици
со збогување
поради неа ли доаѓа

тоа утро
што и да рече наутро
го проколнувам

тоа утро
со зрак под врбите
со птица во жижата на праските
тоа утро
со ветер во косите
во партали од лисја
поради нас ли доаѓа
тоа утро
доброутро

седмиот ден те создадов
од огледала
од очи
од шуми
од реки

те создадов во денот на одморот
те направив кршлива претстава
дека јас не чум толку грд

САМ

градините ми ги украде
да нема каде
да нема сенки
корењата да си ги одморам

си ги зеде косите
да нема кога
да нема со што
ропството да си го доробам

така е мила
кога си одиш
да нема кому
да речам
дека си одиш

САМО ДООЃАЈ

дооѓај тивко
како јаболка што цвета напролет
дооѓај мирно
вез ноќен нека те полула меко
дооѓај кротко
сон утрински да ти ги роди очите
дооѓај
само дооѓај

доаѓај лудо
еднорога јуница нека те понесе
доаѓај диво
бесноног ајгар копито да изгуби
доаѓај страшно
срцето грч црвен нека го зароби
доаѓај како што сакаш
доаѓај
само

(1974)